

Su Arkı Yapılması Amacıyla Kamulaştırma Yapılması

T.C.

DANIŞTAY

6. Daire

Esas: 1986/659

Karar: 1986/978

Tarih: 18.11.1986

ÖZET: Her ne kadar sulama arkı yapımı köylünün isteğine bağlı işler arasında gösterilmişse de, köylünün asıl uğraşlarından olan bağ ve bahçe işlerinin yürütülmesi için sulama yapılması hem zorunlu hem de köyün ve köy halkının ortak ve genel yararına olduğundan bu hizmetin yürütülmesi amacına yönelik kamulaştırmada kamu yararının varlığı açık olup, yetki yönünden de kanun kurallarına her hangi bir aykırılık bulunmamaktadır.

(442 sayılı Köy K. m. 13, 14) (2942 sayılı Kamulaştırma K. m. 1, 3) (2709 sayılı Anayasa. m. 46)

KARAR METNİ:

Temyiz İsteminde Bulunan: Köyü Muhtarlığı

Karşı Taraf :

Davanın Özeti : mevkiinde bulunan 820 parsel s. taşınmazın 160 m² lik bölümünün sulama arkı yapımı amacıyla kamulaştırılmasına ait 28.5.1984 günlü, 10 s. köy ihtiyar

kurulu kararının iptali yolundaki İdare Mahkemesinin 14.11.1985 günlü, E: 1984/337, K:1985/360 s. kararının, sulama arkı yapımının köyün görevleri arasında olduğu ve bu amaçla kamulaştırma yapılabileceği öne sürülerek bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti: Savunma verilmemiştir.

Danıştay Savcısı A.Ş.'nin Düşüncesi: Davacıya ilişkin taşınmazın 160 m² lik kısmının köyün sulama ihtiyacı için kamulaştırılmasına ait Köy İhtiyar Kurulu kararının iptali isteğiyle açılan davada işlemi iptal eden İdare Mahkemesinin 14.11.1985 tarihli E:84/337, K:85/360 s. kararı davalı idare tarafından temyize dılmıştır.

7457 s. kanun ile zirai sulama suyu temin ve tedariki amacına yönelik arazi sulama kanalı için kamulaştırma yapmak yetkisi Toprak-Su"ya ilişkin iken 18.16.1984 tarihinde yürürlüğe giren 235 s. KHK"nin 2 ve 12. maddelerinde de anılan görevlerin Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünce yürütüleceği ve bu hizmetler için gereken gayrimenkulleri kamulaştırmak yetkisinin bulunduğu kurala bağlanmıştır.

Diğere taraftan 442 s. kanunun 14. maddesinin 11. fıkrası uyarınca da köy tarla ve bahçelerini sulamak, ortaklaşa ark yapmak köy tüzel kişiliğine de görev olarak verildiğinden, köy ihtiyar kurulunun da anılan amaç için kamulaştırma yetkisi vardır.

Açıklanan sebeplerle davalı idarenin temyiz isteminin kabulü ile İdare Mahkemesi kararının bozulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Altıncı Dairesince Tetkik Hakimi E.L."nin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra temyiz isteminin süresinde olduğu görülerek işin gereği düşünüldü:

Dava, mevkiinde bulunan 820 parsel s. taşınmazın 160 m²"lik bölümünün sulama arkı yapımı amacıyla kamulaştırılmasına ait 28.5.1984 günlü, 10 s. Köy ihtiyar Kurulu kararının iptali istemiyle açılmış, İdare Mahkemesince, sulama arkı yapımının köyün mecburi işleri arasında olmayıp köylünün isteğine bağlı işlerden olduğu, bu halde kamulaştırmanın 2942 s. kanunun 3. maddesindeki idarelerin kanunla yapmak yükümlülüğünde bulundukları kamu hizmetleri için kamulaştırma yapabilecekleri ilkesine uymadığı gerekçesiyle işlem iptal edilmiş bu karar davalı idare tarafından temyiz edilmiştir.

Anayasanın 46. maddesinde ve 2942 s. kamulaştırma kanununun 1. maddesinde ".....

kamu yararının gerektirdiği hallerde " özel mülkiyette bulunan taşınmazların kamulaştırılacağı kuralının yer alması, kamulaştırma işlemlerinde esas ilkenin ve önemli olan yönün kamu yararı olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

Öte yandan Köy Yasasının 13 ve 14. maddelerinde köyün yapacağı işler belirtilmiş, her iki kanun maddesinde tarla, bağ ve bahçe işleri köyün asıl uğraşları olarak düzenlenmiş, anılan 14. maddenin 11. bendinde de köy tarla ve bahçelerini sulamak için ortaklama ark yapmak köylünü işleri arasında sayılmıştır.

Her ne kadar sulama arki yapımı köylünün isteğine bağlı işler arasında gösterilmişse de, köylünün asıl uğraşlarından olan bağ ve bahçe işlerinin yürütülmesi için sulama yapılması hem zorunlu hem de köyün ve köy halkının ortak ve genel yararına olduğundan bu hizmetin yürütülmesi amacına yönelik kamulaştırmada kamu yararının varlığı açık olup, yetki yönünden de kanun kurallarına her hangi bir aykırılık bulunmamaktadır.

Açıklanan sebeplerle kamulaştırma işleminin iptal edilmesine ait İdare Mahkemesinin 14.11.1985 günlü, E: 1984/337, K: 1985/360 s. kararında usul ve kanuna uyarlık bulunmadığından anılan kararın bozulmasına, uyuşmazlığın hukuki niteliği ve dava dosyasında yer alan bilgi ve belgeler dava hakkında karar vermeye yeterli görüldüğünden, 2577 s. 49. maddesinin 2. bendi uyarınca işin esasının tetkiki sonucu aynı gerekçelerle davanın reddine, peşin alınan yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, 3000.- TL temyiz harcı ile 2400.- TL temyiz posta pulu giderinin davacıdan alınarak davacı idareye verilmesine, fazla yatırılan 1800.- TL harcın temyiz isteminde bulunana iadesine, dosyanın adı geçen mahkemeye gönderilmesine 18.11.1986 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA